

UZASADNIENIE

Sąd w oparciu o zgromadzony w sprawie i ujawniony w toku przewodu sądowego materiał dowodowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 02 października 2015 r. około godz. 16:10 w G. na ul. (...) powstał korek. W korku tym stał samochód osobowy marki S. o nr rej. (...), kierowany przez K. P., a zaraz za nim autobus komunikacji miejskiej marki M. o nr rej. (...), kierowany przez Z. S..

W samochodzie kierowanym przez K. P. z tyłu siedziała dwójka jej małych dzieci i w pewnym momencie jedno z nich zaczęło płakać. Wówczas K. P. odwróciła się do niego i próbowała mu włożyć smoczek do ust. Nie zachowała przy tym należytej ostrożności i ześlizgnęła jej się noga z pedału hamulca, a jako że jej pojazd stał akurat na odcinku drogi stanowiącym wjazd na most i prowadzącym pod górę, doprowadziło to do stoczenia się przedmiotowego pojazdu do tyłu. W wyniku tego pojazd marki S. z niewielką prędkością uderzył w przedni zderzak stojącego za nim autobusu, opierając się na jego tablicy rejestracyjnej i uszkadzając tę tablicę poprzez jej odkształcenie oraz przedni zderzak autobusu poprzez jego pęknięcie i wgniecenie.

Po zaistnieniu opisanego zdarzenia Z. S. oraz K. P. wyszli z kierowanych przez siebie pojazdów i obejrzeni ich uszkodzenia, nie stwierdzając żadnych uszkodzeń w samochodzie marki S. oraz stwierdzając wskazane wyżej uszkodzenia w autobusie. K. P. wytłumaczyła Z. S. przyczynę stoczenia się jej pojazdu, okazała również swoje dokumenty i podała swoje dane. Z. S. zatelefonował do centrali ruchu informując o zdarzeniu i prosząc o wskazówki co do dalszego postępowania. W związku z tym, że K. P. spieszyła się na wizytę z dziećmi, nie mogła oczekiwać na przyjazd osób z centrali ruchu i po chwili odjechała. Podobnie uczynił Z. S., kontynuując kurs z uwagi na nieznaczne uszkodzenia autobusu.

Zakład (...) Sp. z o.o. zgłosił zdarzenie do ubezpieczyciela, a następnie, w dniu 17 grudnia 2015 r., złożył zawiadomienie o wykroczeniu na Policję.

/Dowód: wyjaśnienia obwinionej K. P. k. 7v.; zeznania świadka Z. S. k. 11, 38-40; pisemne zawiadomienie o wykroczeniu z załącznikami k. 1-3/

K. P. została obwiniona o to, że w dniu 02.10.2015 r. około godz. 16:10 w G. na ul. (...) spowodowała zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem marki S. o nr rej. (...), stojąc w zatorze drogowym doprowadziła do stoczenia się pojazdu na wzniesieniu jezdni ul. (...), w wyniku czego uderzyła w stojący bezpośrednio za nią autobus marki M. o nr rej. (...) i czynem tym spowodowała straty w mieniu, tj. o popełnienie wykroczenia z art. 86 § 1 kw.

/Wniosek o ukaranie k. 15/

Obwiniona K. P. przesłuchana w toku postępowania wyjaśniającego przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu. Wyjaśniła, że stała w korku na moście na ul. (...), z tyłu siedziała dwójka jej małych dzieci, jedno z nich zaczęło płakać, odwróciła się i próbowała mu włożyć smoczek do buzi. Wskazała, że w tym momencie musiała jej się ześlizgnąć noga z pedału hamulca i zatrzymała się na przednim zderzaku autobusu, który stał tuż za nią. Opisała również późniejsze zdarzenia, wskazując, że wysiadła z auta, podobnie jak kierowca autobusu, stwierdzili, że w jej pojeździe nie ma żadnej szkody, zaś na zderzaku przednim autobusu powstała mała rysa, kierowca autobusu zadzwonił do swoich przełożonych i ci zgodzili się na polubowne załatwienie sprawy twierdząc, że zgłoszenie do ubezpieczalni w zupełności wystarczy i nie ma konieczności zgłaszania zdarzenia na Policję. Dodała, że okazała wszystkie swoje dokumenty i nie oddaliła się z miejsca zdarzenia, albowiem stała jeszcze później w korku przed tym autobusem.

/Dowód: wyjaśnienia obwinionej K. P. k. 7v./

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu po analizie zgromadzonego w sprawie i ujawnionego w toku przewodu sądowego materiału dowodowego należało uznać, że obwiniona K. P. nie dopuściła się popełnienia wykroczenia zarzucanego jej we wniosku o ukaranie, albowiem swoim zachowaniem nie wypełniła wszystkich znamion tego wykroczenia.

Sąd doszedł do powyższego wniosku po analizie całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Sąd dokonując ustaleń faktycznych oparł się zarówno na wyjaśnieniach obwinionej K. P., jak i na zeznaniach świadka Z. S., a pomocniczo także na treści pisemnego zawiadomienia o wykroczeniu z załącznikami. W ocenie Sądu wszystkie te dowody w kwestiach mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy korespondują ze sobą i pozwalają na poczynienie jednoznacznych, nie budzących wątpliwości ustaleń faktycznych.

Zdaniem Sądu za wiarygodne należy uznać zarówno wyjaśnienia obwinionej K. P., jak i zeznania świadka Z. S., albowiem relacje obu tych osób są jasne, logiczne oraz zbieżne ze sobą. Obwiniona i świadek zgodnie opisali przebieg zdarzenia, jak i jego przyczynę, którą było niezachowanie należytej ostrożności przez obwinioną, polegające na puszczeniu hamulca na wzniesieniu drogi, co doprowadziło do stoczenia się przez kierowany przez nią pojazd i uderzenia tego pojazdu z niewielką prędkością w przedni zderzak stojącego za nim autobusu kierowanego przez świadka. Z relacji obu wskazanych wyżej osób wynika przy tym, że obwiniona nie zachowała należytej ostrożności, albowiem na chwilę, stojąc w korku, odwróciła się do siedzących z tyłu dzieci. Ponadto zarówno obwiniona, jak i świadek zgodnie podali, że rozmawiali po zdarzeniu, że obwiniona podała swoje dane (w tej sytuacji brak jest podstaw do stwierdzenia, aby oddaliła się ona z miejsca kolizji w rozumieniu chęci uniknięcia odpowiedzialności za zdarzenie), osoby te zgodnie wskazały również na niewielkie uszkodzenia autobusu oraz brak uszkodzeń w pojeździe marki S.. Pewne drobne różnice w wyjaśnieniach obwinionej i zeznaniach świadka dotyczą jedynie kwestii dalszych rozmów dotyczących potrzeby pozostania przez obwinioną na miejscu zdarzenia do momentu przyjazdu osób z (...) Sp. z o.o., jednak okoliczności te nie mają większego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Relacje obwinionej i przede wszystkim świadka Z. S. znajdują uzupełnienie w pisemnym zawiadomieniu o wykroczeniu z załącznikami, z których to dokumentów wynika także zakres uszkodzeń autobusu i wysokość szkody poniesionej z tego tytułu przez (...) Sp. z o.o. W dokumencie tym znajdują się jednak także nie do końca precyzyjne i jasne zapisy np. o oddaleniu się obwinionej z miejsca zdarzenia, pomimo że, jak już wyżej wskazano, brak jest podstaw do dokonania takiego ustalenia. Charakterystyczne jest również to, że przedmiotowe zawiadomienie zostało złożone około 2,5 miesiąca po zdarzeniu, którego dotyczy, co może wskazywać, że (...) Sp. z o.o. początkowo nie widział potrzeby złożenia zawiadomienia, zaś w ocenie Sądu, mając na uwadze dokładną treść zawiadomienia, realną przyczyną jego złożenia były problemy z uzyskaniem przez tę spółkę odszkodowania z tytułu zaistniałej szkody majątkowej, wynikającej z uszkodzenia autobusu.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd doszedł do przekonania, że o ile okoliczności faktyczne niniejszej sprawy nie budzą wątpliwości, o tyle omówione poniżej kwestie prawne prowadzą do uznania, iż brak jest podstaw do przyjęcia, aby obwiniona K. P. dopuściła się popełnienia wykroczenia zarzucanego jej we wniosku o ukaranie.

Wykroczenie kwalifikowane z art. 86 § 1 kw popełnia ten, kto na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu, nie zachowując należytej ostrożności, powoduje zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. W rozpatrywanym przypadku zdarzenie niewątpliwie miało miejsce na drodze publicznej. Podobnie zdaniem Sądu nie budzi wątpliwości, że spowodowała je obwiniona K. P. na skutek niezachowania należytej ostrożności, kiedy to odwracając się do dzieci zwołniła hamulec samochodu, a ten w konsekwencji, znajdując się na wzniesieniu, stoczył się i uderzył w stojący za nim autobus.

W ocenie Sądu brak jednak podstaw do przyjęcia, aby obwiniona K. P. swoim zachowaniem wypełniła ostatnie ze znamion wykroczenia kwalifikowanego z art. 86 § 1 kw, polegające na spowodowaniu zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym, które niewątpliwie stanowi jedno ze znamion czynu zabronionego wynikających z zacytowanego wyżej przepisu (por. wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 02 lipca 2013 r., sygn. akt IX Ka 797/13,

LEX nr 1717764). Zagrożenie takie musi być bowiem realne i wyraża się ono przede wszystkim w powstaniu zagrożenia bezpieczeństwa dla uczestników ruchu drogowego, będącego wynikiem uprzedniego niezachowania należytej ostrożności przez uczestnika ruchu (w tym przypadku obwinionej). Natomiast w rozpatrywanym przypadku zdaniem Sądu trudno mówić o takim zagrożeniu bezpieczeństwa, skoro brak zachowania należytej ostrożności przez obwinioną skutkowało jedynie stoczeniem się jej pojazdu na bardzo krótkim odcinku drogi z bardzo niewielką prędkością i następnie uderzeniem przez niego z niewielką siłą w zderzak stojącego za nim autobusu (kierujący autobusem użył sformułowania, że pojazd obwinionej w zasadzie oparł się na zderzaku autobusu). To, iż uderzenie było bardzo delikatne, znajduje potwierdzenie w niewielkich uszkodzeniach autobusu i braku uszkodzeń w samochodzie obwinionej, nie mogło zresztą być inaczej, skoro oba pojazdy stały w korku, zaś ruch pojazdu obwinionej, spowodowany jej nieostrożnością, nie wynikał z pracy silnika, lecz z siły grawitacji.

W konsekwencji, w ocenie Sądu, zachowanie obwinionej K. P., aczkolwiek oczywiście nieostrożne, nie spowodowało realnego zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym, a jedynym jego skutkiem było nieumyślne spowodowanie uszkodzenia mienia w postaci autobusu i w konsekwencji szkoda majątkowa. Analiza pisemnego zawiadomienia o wykroczeniu prowadzi przy tym do wniosku, co już zasygnalizowano, że to właśnie ta szkoda spowodowała jego złożenie. Należy natomiast podkreślić, że wśród znamion wykroczenia z art. 86 § 1 kw nie ma nieumyślnego uszkodzenia mienia i przepis ten nie określa w jakikolwiek sposób odpowiedzialności za takie uszkodzenie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2000 r., sygn. akt III KZ 111/00, LEX nr 46977). Tym samym błędne było wskazanie przez oskarżyciela w opisie czynu zarzucanego obwinionej czynu, iż spowodowała ona straty w mieniu, albowiem okoliczności ta pozostaje bez znaczenia dla oceny, czy zachowanie obwinionej stanowi wykroczenie, zaś samo spowodowanie takiej szkody nie może przesądzać o zaistnieniu wykroczenia.

Mając na uwadze powyższe brak jest podstaw do uznania, aby obwiniona K. P. swoim zachowaniem wypełniła znamiona wykroczenia kwalifikowanego z art. 86 § 1 kw. Zdaniem Sądu brak również podstaw do przyjęcia, aby zachowanie obwinionej można było uznać za wykroczenie kwalifikowane z innego przepisu. Ewentualnie można byłoby rozpatrywać, czy nie stanowi ono wykroczenia kwalifikowanego z art. 97 kw, które popełnia uczestnik ruchu lub inna osoba znajdująca się na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu, a także właściciel lub posiadacz pojazdu, który wykracza przeciwko innym przepisom ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym lub przepisom wydanym na jej podstawie. W tym przypadku konieczne byłoby jednak wskazanie innego przepisu (w tym rozumieniu, że musiałby to być przepis nieobjęty już którymś z pozostałych przepisów Rozdziału XI Kodeksu wykroczeń – Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji) wspomnianej ustawy lub wydanego na jej podstawie, naruszonego przez obwinioną K. P.. Zdaniem Sądu brak jest jednak takiego przepisu. W szczególności w rozpatrywanym przypadku nie można mówić o naruszeniu przez obwinioną przepisu art. 23 ust. 1 pkt 3 lub ust. 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym, skoro K. P. nie wykonywała w istocie manewru cofania (zgadza się z tym prawdopodobnie także oskarżyciel, skoro okoliczność taka nie wynika z treści zarzutu), zaś swoistego rodzaju „cofnięcie się” jej pojazdu w formie stoczenia się ze wzniesienia nastąpiło wbrew woli obwinionej, na skutek niezachowania przez nią należytej ostrożności w opisany wyżej sposób.

W konsekwencji należy uznać, iż obwiniona swoim zachowaniem naruszyła jedynie ogólną zasadę obowiązku zachowania ostrożności, określoną w art. 3 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Jej naruszenie nie może jednak być rozpatrywane w kontekście ewentualnego popełnienia wykroczenia kwalifikowanego z art. 97 kw, albowiem jej naruszenie i niezachowanie należytej ostrożności jest penalizowane w omówionym wcześniej art. 86 § 1 kw (przy spełnieniu dodatkowej przesłanki spowodowania zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym) i w konsekwencji art. 3 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym nie stanowi innego przepisu w rozumieniu art. 97 kw.

W związku z powyższym Sąd uniewinnił obwinioną K. P. od popełnienia zarzucanego jej we wniosku o ukaranie czynu. W konsekwencji, w punkcie II wyroku, Sąd na podstawie art. 118 § 2 kpw kosztami procesu obciążył Skarb Państwa.

SSR Andrzej Haliński

Sygn. akt II W 153/16

Z/:

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...), 06.06.2016 r.

SSR Andrzej Haliński